

Jutlus Nõos P, 29.07.18 kell 11.00, 9. pühapäev *post Trinitatis*

Lektsioonid: Õp 3:27–32; Lk 12:42–48

Pihikõne: 1Kr 4:1j

Jutlus: Hb 10:19–25

Laulud: 288 (1–3); 279 (1, 2); 326 (1–3); 36 (1–2)

Vennad, et meil on siis Jeesuse vere varal julgus sisse minna kõige pühamasse paika – selle tee on ta avanud meile uuena ja elavana vahevaiba, see on oma ihu kaudu – ja et meil on suur preester Jumala koja üle, siis mingem Jumala ette siira südamega usukülluses, olles südame poolest piserdamisega puhastatud kurjast südametunnistusest ja ihu poolest pestud puhta veega! Pidagem vankumatult kinni lootuse tunnistusest, sest ustav on, kes seda on töotanud. Ja mõtelgem üksteisele, kuidas üksteist virgutada armastusele ja headele tegudele. Ärgem jätkem unarusse oma koguduse kooskäimist, nõnda nagu mõnel on kombeks, vaid julgustagem selleks üksteist – ja seda enam, mida rohkem te näete seda päeva lähenevat.

Tänase kirjakoha mõistmiseks tasub esmalt peatuda 3Ms 16 kirjeldatud Iisraeli iga-aastase lepituspäeva ohvril. Seal käsib Issand Moosesel öelda oma preestrist vennale Aaronile, et ta ei tohi niisama lihtsalt minna Iisraeli pühamusse sissepoole eesriiet. Jumala ette minekuks peab ta end ihulikult puhastama ja puhtad riided selga panema, peab tooma ohvreid ja piserdama ohvrilooma verd lepituskaane peale. Seda lepitustalitust tuli toimetada kord aastas kõigi Iisraeli laste pattude pärast.

Kui nüüd Hb autor meid julgustab sisenema kõige pühamasse paika ehk Jumala palge ette, siis on see nii tänu Jeesusele. Jeesus on kirjeldatud Aaroni talitust toimetanud igavese Ülempreesrina nii, et ta on andnud ohvriloomaks iseend ja tema verd on n-õ piserdatud lepituskaanele. Selle kõige tulemusena on Jeesus aga lepitunud mitte ainult Iisraeli rahva patud, vaid kõigi inimeste patud. Ja mitte ainult üheks aastaks, vaid igaveseks.

See on siis kõigi inimeste suur võimalus minna kõige pühamasse paika, mida inimõistus ainult suudab ette kujutada – Jumala palge ette! Kui me aga oleme kord tunnetanud seda võimalust, siis tekib küsimus, mida me peame edasi tegema. Tänase pühapäeva kirikukalendri järgne teema on „Ustavus Jumala andide kasutamisel“. Jah, Jumal on igaühele meist andnud annid, mida saame oma elus kasutada. Kuid suurim and on ikkagi Jeesus Kristuse lunastusand, mis on mõeldud kõigile inimestele. Kuidas peame siis endale kingitud tunnetust lunastusest Jeesuse Kristuse läbi praktikas rakendama? Selleks toob Hb autor välja neli aspekti.

Esiteks, ütleb Hb autor, peame me Jumala ette minema nii, et oleme „siira südamega usukülluses“ ning „südame poolest piserdamisega puhastatud kurjast südametunnistusest ja ihu poolest pestud puhta veega“.

Kellel on siiras süda? Eks ikka lapsel! Just seepärast ütleb Jeesus oma jüngerile Mt 18:3: „Tõesti, ma ütlen teile, kui te ei pöördu ega saa kui lapsed, ei pääse te taevariiki!“ Peab tunnistama, et täiskasvanul on raske olla lapsemeelne, kuna ühiskond ei taha teda sellisena täisväärtuslikuna aktsepteerida. See ongi põhjus, miks kõigil aegadel on usklikke veidi imelikeks peetud, sest nad usuvad ja teevad asju, mis ei tundu täiskasvanud inimestele justkui kohased.

Siiski ei tuleks sellest heituda, sest Jeesuse jünger peab oma lapsemeelsuse juures olema ka arukas nagu madu ja tasane nagu tuvi. Südamesiiruses on kristlase puhul lapsemeelsus kombineeritud suure tarkuse ja vagadusega!

„Usuküllus“, südame vabastamine kurjast südametunnistusest ja ihu pesemine puhta veega viitavad aga ei millelegi muule kui Jeesuse sõnadele Mk 16:16: „Kes usub ja on ristitud, see päästetakse, aga kes ei usu, mõistetakse hukka.“ Jumal puhastab meie patu tõttu kurja südametunnistuse ristimise läbi, mis toimub veega puhastamise ja Püha Vaimu anni läbi, ning siis kingib Jumal meile ka usku. Nõnda on siis Jeesuse lunastusanni vastuvõtmiseks paratamatult tarvis end ja oma lapsi ristida, sest muidu pole meil Jumala ette astumiseks usuküllust.

Teiseks, ütleb Hb kirja autor, tuleb Jeesuse lunastusannist osa saamiseks „pidama vankumatult kinni

lootuse tunnistusest“. Mis on see „lootuse tunnistus“? Mõnede piiblikommentaatorite arvates pole see midagi muud kui koguduse usutunnistus. Ka meie tunnistame ju igal jumalateenistusel apostliku usutuunnistuse järgi oma usku. Võib-olla mõnele tundub, et see kirjapanud usutunnistus ei tule otse südamest ja kõigest ei saa üheskoos kõva häälega öeldes koguni arugi. Kuid usutunnistus ongi midagi sellist, mis on meile väljastpoolt antud, mis viitab tõsiasjadele, mis on olemas meist sõltumatult. Ja selline on Jumala töö Jeesuses Kristuses. Täpsemalt kommenteerib seda mõtet varasem Hb autori mõte Hb 4:14 „Et meil nüüd on suur ülempreester Jeesus, Jumala Poeg, kes on läbinud taevad, siis hoidkem kinni usust, mida me tunnistame!“ Jeesus on meie eest töö ära teinud ja meil pole muud kui seda julgelt tunnistada.

Hb autor lisab siin veel juurde, et „ustav on, kes seda on töötanud“. Tõepoolest, Jumal on ustav! Kui Ta on andnud meile ilmutuse Kristuses ja Pühakirja selle väljendusena, siis pole tarvis selles kahelda: kas ikka kõik kehtib, mis on öeldud või kas Jumal pole oma sõnu unustanud. Ei, Jumal on andnud meile teada täpselt niipalju, kui on meie lunastamiseks tarvis, ja peab sellest aegade lõpuni kinni.

Kolmandaks, ütleb Hb autor, tuleb meil mõelda üksteisele, „kuidas üksteist virgutada armastusele ja headele tegudele“. On huvitav märkida, et algkeelne sõna „virgutamise“ jaoks $\pi\rho\rho\rho\upsilon\sigma\mu\acute{o}\varsigma$ on tegelikult negatiivse tähendusega ja võib tähendada hoopis „ärritust“, „viha“ ja „pahandust“. Kuidas siis üksteist ärritada armastusele ja headele tegudele? Võib-olla nii, et olla kellelegi eeskujuks armastuses ja heades tegudes. On ju olemas lausa irooniline kõnekäänd, et ükski heategu ei jää karistuseeta. Võib-olla tuleb see sellest, et inimestes tekib heategu ja võib-olla ka armastust nähes mingi psühholoogiline tõrjereaktsioon, kuna nad ei tunne end olevat võimelised samasugusteks tegudeks. Võib-olla tunnevad nad endas ka pattu, mida nad ei oska kohe sõnadesegi panna. Ütleb ju Peetruski esmaskohtumisel Jeesusega, kes on tal ja ta kaaslastel aidanud välja püüda suure kalasaagi: „Mine minu juurest ära, Issand, sest ma olen patune mees!“

Kuid pikapeale hakkab selline armastusele ja headele tegudele ärritamine vilja kandma ja inimene, kellele see on suunatud, muutub. Seda näeme nii eeltoodud Peetruse näitel kui ka, arvan, leiame küllaga näiteid omaenese elust, mil meie järjekindel leebe eeskuju on meie vihavaenlase meie suhtes lepitanud ja koguni meie poole võitnud.

Ja neljandaks lõpetab Hb autor meie kirjakohta üleskutsega mitte jätta unarusse oma koguduse kooskäimist, vaid üksteist selleks hoopis julgustada. Kõiki eelnimetatud praktilisi rakendusi – siirust ja valmidust ristimiseks, usu tunnistamist ning üksteise õhutamist armastuseks ja headeks tegudeks – on kõige parem läbi viia koguduse osaduses. Sest siis ei allu inimene nii hästi kiusatustele, mis teda üksinda olles võivad kimbutama hakata.

Hb autor lisab juurde veel ühe põhjuse, miks koguduse osadust mitte põlata: nimelt viimse kohtupäeva lähenemine. Tõepoolest, meie igapäevaste toimetuste keskel tunduvad aja kulg ja homne päev iseenesestmõistetavana ja me ei mõtle sellele, et tegelikult liigume tasapisi aegade lõpu poole. Reede õhtul oli jälgitav üks tähelepanuväärne astronoomiline nähtus – täielik kuuvarjutus – mis viis küll mõnede mõtted lõpuaegadele. Kuu peaks ju VT ja UT sõna järgi enne Issanda päeva muutuma vereks ning päike pimenema. Muidugi ei saa selliseid astronoomilisi märke pidada maailmalõpuks, kuid küllap on need meile meenutuseks antud, et Jumala veskid jahvatavad küll aeglaselt, kuid järjekindlalt. Ja Piiblis töötatud lõpuaeg ei jää tulemata. Ning just kogudusega koos elades saab nendeks aegadeks kõige paremini valmis olla.

Nõnda siis on Jumala suure lunastusanni – Jeesus Kristuse surma ja ülestõusmise – õige kasutamine paljuski meie enda kätes. Kasutagem siis seda andi õigesti ja õpetagem seda tegema ka teisi!

Aamen.